

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นแบบบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของวัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และการเปรียบเทียบความแตกต่างของความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียด ตามความแตกต่างของอายุ เพศ การศึกษา ระยะเวลาที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จำนวนครั้งที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และการใช้สารเสพติดของวัยรุ่นที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษานี้ได้แก่ วัยรุ่นในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในจังหวัดชลบุรี จำนวน 282 คน ชาย 254 คน หญิง 28 คน โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นวัยรุ่นทั้งชายและหญิง ที่มีอายุระหว่าง 11-18 ปี
2. สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้
3. ยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย
4. เจ้าหน้าที่ที่เป็นผู้ปกครองโดยกฎหมาย อนุญาตและยินยอมให้กลุ่มตัวอย่างเข้าร่วม

การวิจัย

คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างสำหรับการศึกษาแบบสำรวจของ Bartlett, Kotrlík, and Higgins (2001) โดยกำหนดค่า Margin of Error = .03 ค่า Alpha = .05 และค่า $t = 1.96$ ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 110 คน

เลือกกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นหญิงทุกคนที่มีคุณสมบัติครบตามที่กำหนดแบบโควตา คือ เลือกวัยรุ่นหญิงที่มีคุณสมบัติครบทั้งหมดที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรี ในช่วงเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูล มีจำนวน 25 คน สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเพศชาย ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) จากรายชื่อวัยรุ่นชายในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน จังหวัดชลบุรีที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด และนำมาจับสลากรายชื่อแบบไม่คืนที่ จำนวน 85 คน รวมเป็นจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 110 คน

สถานที่เก็บรวบรวมข้อมูล

สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี เป็นสถานแรกรับเด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมและกล่าวหาว่าเป็นผู้กระทำความผิดกฎหมาย ลักษณะเป็นตึก 2 ตึก แยกกันระหว่างหญิงและชาย ซึ่งเรียกว่าหอนอน คือหอชายและหอหญิง หอหญิงมีขนาดเล็กกว่า ชั้นล่างของหอชายและหญิง ลักษณะเป็นโถงโล่ง ใช้เพื่อการจัดกิจกรรมต่าง ๆ หอชายมีโรงอาหารแยกจากหอนอนที่อยู่ใกล้ ๆ กัน มีห้องพยาบาล และห้องสำหรับฝึกอาชีพ กลุ่มตัวอย่างผู้ชายใช้บริเวณโรงอาหารเป็นสถานที่สำหรับการตอบแบบสอบถาม สำหรับกลุ่มตัวอย่างผู้หญิงใช้บริเวณโถงชั้นล่างของหอหญิงเป็นสถานที่สำหรับการตอบแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

1. แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป เป็นแบบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อบันทึกข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ร่วมกับข้อมูลได้จากแฟ้มประวัติฯ ได้แก่ เพศ วันเดือนปีเกิด อายุ การศึกษา วันแรกที่รับไว้ในสถานพินิจ ระยะเวลาที่อยู่ในสถานพินิจจนถึงวันที่เก็บข้อมูล จำนวนครั้งที่เคยเข้าอยู่ในสถานพินิจฯ ภาวะสุขภาพทั่วไป การเคยมีเพศสัมพันธ์ และการเคยใช้สารเสพติด
2. แบบสอบถามความเครียด แบบสอบถามนี้ผู้วิจัยนำมาจากแบบวัดความเครียดสวนปรุง (Suanprung Stress Test-20[SPST-20]) ที่สร้างโดยสุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล และคณะ (2540) ซึ่งพัฒนามาจากกรอบแนวคิดของ Lazarus and Folkman (1984) และ Selye (1978) มีจำนวนข้อคำถามรวม 20 ข้อ เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิดต่อสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในระยะ 6 เดือนที่ผ่านมา ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 ถึง 5 มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- คะแนน 1 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกน้อยที่สุด
- คะแนน 2 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกเล็กน้อย
- คะแนน 3 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกปานกลาง
- คะแนน 4 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกมาก
- คะแนน 5 หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกมากที่สุด

การแปลผล แบบสอบถามทั้งหมดมีคะแนนรวมที่เป็นไปได้อยู่ระหว่าง 20 -100 คะแนน คะแนนยิ่งมาก หมายถึงกลุ่มตัวอย่างยิ่งมีความเครียดมาก คะแนนยิ่งน้อย หมายถึงกลุ่มตัวอย่างมีความเครียดน้อย นอกจากนี้ยังสามารถแปลผลคะแนน แบ่งเป็นระดับของความเครียด 4 ระดับ ดังนี้ (สุวัฒน์ มหัตนรินทร์กุล, 2540)

คะแนน น้อยกว่า 25	ความเครียดระดับต่ำ
คะแนน 25 - 42	ความเครียดระดับปานกลาง
คะแนน มากกว่า 42 - 62	ความเครียดระดับสูง
คะแนน มากกว่า 62	ความเครียดระดับรุนแรง

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าแบบสอบถามความเครียดนี้มีค่าความตรงเชิงเนื้อหาเท่ากับ .86 และ ค่าความเชื่อมั่น (α) เท่ากับ .85 (ละออง วัฒนศิลป์, 2546) และในการวิจัยในครั้งนี้ ได้คำนวณหาความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($n = 110$) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอน บาค (Cronbach's Alpha Coefficient; α) ได้เท่ากับ .90

3. แบบสอบถามพฤติกรรมการเผชิญความเครียด เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยนำมาจากแบบ วัดพฤติกรรมการเผชิญความเครียดของ Jalowice (1988) มีจำนวน 36 ข้อ ประกอบด้วย พฤติกรรมการเผชิญความเครียด 3 ด้าน ด้านการจัดการกับปัญหา (13 ข้อ) ด้านการจัดการกับอารมณ์ (9 ข้อ) และด้านการจัดการกับปัญหาทางอ้อม (14 ข้อ) ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1-5 มีคะแนนรวมตั้งแต่ 36-180 คะแนน ให้คะแนนตามความบ่อยครั้งของการใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียด ดังนี้

คะแนน 1 หมายถึง	ไม่ได้ใช้หรือแทบจะไม่ได้พฤติกรรมนั้น
คะแนน 2 หมายถึง	ใช้พฤติกรรมนั้นนาน ๆ ครั้ง
คะแนน 4 หมายถึง	ใช้พฤติกรรมนั้นบ่อยครั้ง
คะแนน 5 หมายถึง	ใช้พฤติกรรมนั้นเกือบทุกครั้ง

การแปลผลแบบสอบถามพฤติกรรมการเผชิญความเครียด คะแนนยิ่งสูง หมายถึงมีการใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดมาก คะแนนยิ่งน้อย หมายถึงมีการใช้พฤติกรรมการเผชิญความเครียดน้อย

จากการศึกษาที่ผ่านมา พบว่าแบบสอบถามพฤติกรรมการเผชิญความเครียดนี้มีค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง .74 - .87 (หทัยรัตน์ แสงจันทร์, 2541; สายนาท พลไชโย, 2543; นวรัตน์ ดั่งชะอุ่ม, 2544; นิสานาล สารเถื่อนแก้ว, 2546) และในการวิจัยในครั้งนี้ ได้คำนวณหาความเชื่อมั่นจากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ($n = 110$) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient, α) ได้เท่ากับ .85

การพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยคำนึงถึงการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่างโดยได้นำโครงร่างวิทยานิพนธ์เสนอ คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย

บุรพา และนำเสนอต่ออธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูล เมื่อได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนแล้ว ผู้วิจัยนำหนังสือเข้าพบผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ต่อจากนั้น ผู้วิจัยได้เข้าพบกับกลุ่มตัวอย่าง โดยแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างทราบ พร้อมทั้งชี้แจงกับกลุ่มตัวอย่าง ว่าการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้เป็นไปด้วยความสมัครใจจะให้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง และให้เซ็นใบยินยอมในการเข้าร่วมการวิจัย และแจ้งให้ทราบว่าเมื่อร่วมเข้าโครงการวิจัยแล้ว หากกลุ่มตัวอย่างต้องการออกจากการศึกษา สามารถกระทำได้ตลอดเวลา โดยไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อกลุ่มตัวอย่าง และข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างจะถือเป็นความลับ และในการรวบรวมข้อมูล จะไม่ระบุชื่อ หรือที่อยู่ของกลุ่มตัวอย่าง โดยจะนำไปใช้ในประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น ส่วนผลการวิจัยจะนำเสนอในภาพรวม และข้อมูลทั้งหมดจะถูกทำลายภายใน 1 ปี ภายหลังจากที่ผลการวิจัยได้รับการเผยแพร่แล้ว

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่โครงร่างวิทยานิพนธ์ได้รับการรับรองจริยธรรม จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขออนุญาตจากคณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาถึงอธิบดีกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน กระทรวงยุติธรรม เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล หลังจากได้รับอนุญาตแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รับการอนุญาตจากพบผู้อำนวยการสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรีแล้ว ผู้วิจัยเข้าพบเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และขอความร่วมมือในการทำวิจัย
2. ดำรงและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติและวิธีที่กำหนด โดยมีเจ้าหน้าที่ประจำสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดชลบุรีให้ความช่วยเหลือในการสำรวจและคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยสร้างสัมพันธภาพกับกลุ่มตัวอย่างโดยการแนะนำตัว อธิบายวัตถุประสงค์ของการวิจัยและขอความร่วมมือ รวมทั้งการพิทักษ์สิทธิของกลุ่มตัวอย่าง เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมจึงสามารถดำเนินการในขั้นตอนต่อไปได้

4. เมื่อกลุ่มตัวอย่างยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย ให้ลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมในการวิจัย
5. ผู้วิจัยอธิบายวิธีการตอบแบบสอบถามจนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจ ให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเองทั้งหมด โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป แบบสอบถามความเครียด แบบสอบถามพฤติกรรมการเผชิญปัญหา โดยไม่จำกัดเวลา โดยทั่วไปจะใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที ในการตอบแบบสอบถามทั้ง 3 ชุด ผู้วิจัยได้ใช้สถานที่ในส่วนหนึ่งของโรงอาหารสำหรับการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยและเจ้าหน้าที่ของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนอยู่ในบริเวณที่กลุ่มตัวอย่างสามารถมองเห็นและเรียกเพื่อสอบถามได้ หากมีข้อสงสัยในการตอบแบบสอบถาม
6. หลังจากกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้องของข้อมูลแล้วจึงนำข้อมูลที่ได้นำไปวิเคราะห์ทางสถิติขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีขั้นตอนดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย
2. คะแนนความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียด วิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพิสัย ทั้งคะแนนรวมและคะแนนรายด้าน
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียด ทั้งคะแนนโดยรวม และแยกรายด้าน โดยใช้สถิติสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson' Product Moment Correlation)
4. วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของความเครียดและพฤติกรรมการเผชิญความเครียดในกลุ่มตัวอย่างที่มีความแตกต่างกันของ อายุ เพศ ระดับการศึกษา ระยะเวลาและจำนวนครั้งที่อยู่ในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน และการใช้สารเสพติด ใช้การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อมีจำนวนกลุ่ม 2 กลุ่มและมากกว่า 2 กลุ่ม ตามลำดับ